

?De Darwin a Hitler - No és ficció!

*«Per què no ajudem la naturalesa a fer aquesta selecció natural amb els humans?
Una espècie de selecció artificial»*

Imagina't una girafa de coll curt, desenvoluparà un coll llarg per insistir en accedir a les fulles dels arbres per a alimentar-se? No, sinó que la naturalesa facilitarà que visquin - i es reproduïxin - les girafes de coll llarg mentre que les de coll curt moriran. No és un mateix ésser viu qui s'adapta al medi ambient modificant les seves característiques, sinó que és el medi ambient qui afavoreix (o desafavoreix) la continuïtat d'un organisme amb les seves característiques heretables. La postulació d'aquesta teoria de Charles Darwin (1809-1882) va representar un punt d'inflexió en la història de la ciència, un immens avanç que avui en dia encara no s'ha desmentit. És la teoria de la selecció natural.

En aquella època encara no es coneixia que els gens eren la unitat que contenia la informació necessària per a determinar, en part, les característiques d'un ésser viu i que es transmetia de pares a fills en sentit vertical. Els científics d'aquella època sabien que hi havia alguna cosa, però no el què: ho anomenaven informació hereditària. Darwin afirmava que es produïen canvis a l'atzar en aquesta informació hereditària que donaven lloc a gran varietat d'organismes. Aquest concepte, avui dia, es coneix amb el nom de mutació. Les mutacions favorables provoquen que els organismes continuen existint mentre que les desfavorables els aboquen a la seva extinció.

Segur que ha existit una girafa de coll curt incapaç d'alimentar-se amb efectivitat, però la selecció natural l'ha eliminat. Segur que ha existit un talp amb la vista desenvolupada provocant-li danys oculars sota terra, però la selecció natural l'ha eliminat. Aquesta lògica també funciona a la inversa: existeixen bacteris a 11000 metres de profunditat, suportant milers de tones d'aigua a sobre, perquè una sèrie de mutacions els permeten suportar aquestes condicions extremes en les que l'ésser humà explotaria per excés de pressió. Les espècies som com som avui dia perquè la naturalesa ens ho ha permès per selecció natural.

El cosí de Darwin, Francis Galton (1822-1911), va pensar: per què no ajudem la naturalesa a fer aquesta selecció natural amb els humans? Una espècie de selecció artificial, on seleccionem les persones més intel·ligents i fortes per a que es reproduïxin i prohibim la reproducció de les més estúpides i dèbils. D'aquesta manera ajudarem a la natura a accelerar la feina que porta fent des de fa milions d'anys, perfeccionarem l'espècie humana. Galton va ficar-li el nom d'Eugenèsia a aquesta teoria. Arran dels seus viatges a l'Àfrica, ell afirmava que existien races humanes inferiors i la mescla entre elles la considerava un deteriorament racial.

Galton va tindre molts seguidors. El biòleg Charles Davenport (1866-1944) va ser el promotor d'aquesta teoria als EEUU i fins i tot va crear un laboratori al 1910 (fa només 110 anys!) per a estudiar l'Eugenèsia. La teoria es va fer tant popular a aquell país que, l'any 1924, Estats com Virginia van autoritzar l'esterilització eugenèsica sempre que la persona hagués sigut examinada per juntes d'institucions de salut mental. Aquestes institucions, evidentment, solien estar corrompudes i d'aquesta manera els seus membres podien jugar a ser Déu elegint si una persona amb una simple deformitat o esquizofrènia o depressió o epilèpsia, si una persona criminal o poc llesta, podia tenir fills o no tenir-los. Però no només van ser els EEUU, Anglaterra i Alemanya també es van sentir atretes per aquestes mesures.

El fet és que Alemanya va anar un pas més enllà. Alfred Ploetz (1860-1940), metge i biòleg alemany, ja es va mostrar a favor l'any 1885 d'una neteja racial a Alemanya seguint els principis eugenistes. Indubtablement, a la dècada de 1930 es va afiliar al partit nazi. Però l'afinitat no era només d'ell cap al seu líder, Adolf Hitler (1889-1945), sinó que Hitler també era un gran seguidor

seu, i així ho va demostrar; 1933: va autoritzar la llei de l'esterilització a Alemanya per a qualsevol persona que patís una malaltia hereditària i per a criminals. 1934: es van esterilitzar al voltant de 5000 persones mensualment. 1935: es van prohibir les relacions sexuals entre jueus i alemanys. 1939: es va substituir l'esterilització per l'assassinat. 1945: havien sigut assassinades 18 milions de persones aproximadament seguint els principis eugenèsics.

Al final, va quedar demostrat que els eugenistes estaven passant per alt certs conceptes biològics. L'any 1918 Ronald Fisher (1890 - 1962) ja sospitava que no només el genotip determinava el fenotip. En altres paraules, no només els gens determinaven les característiques d'un organisme, sinó que altres factors com, per exemple, l'educació que ha rebut un individu (ambient), les experiències físiques que viurà (desencadenants) i les mutacions que experimentarà al llarg de la vida (atzar) també jugaran un paper clau a l'hora de determinar la conformació exterior i interior d'un ésser viu.

La teoria de Fisher va ser confirmada experimentalment per Theodosius Dobzhansky (1900-1975) a la dècada de 1940. De manera que exterminar un fenotip no significa exterminar un genotip, ja que els gens poden romandre igualment al genoma dels éssers vius i aquests no expressar-los o no fer-ho de manera significativa, quedant ocult que en són portadors i així podent-los passar de nou als seus descendents.
La ciència invita a la reflexió abans de l'acció.